

Procedura „Niebieskiej Karty”

Procedura „Niebieskiej Karty” to skoordynowany system pomocy dla osób, które doznają przemocy domowej.

Przemoc to nie tylko bicie. To także przemoc psychiczna (np. obrażanie, straszenie, poniżanie), seksualna (gwałt, wymuszanie współżycia), ekonomiczna (np. zabieranie pieniędzy i rzeczy), zaniedbania.

Jeżeli ze stronnych swoich bliskich doświadczasz:

- bicia, szarpania, popychania
- traktowania, które Ciebie rani,
- obrzucania obelgami i wyzwiskami,
- zmusza do robienia rzeczy, które są dla Ciebie poniżające,
- ogranicza Twoje kontakty z przyjaciółmi, bliskimi, znajomymi
- kontroluje w pełni wszelkie wydatki w domu,
- niszczy Twoją własność
- nakłania Cię do kontaktów seksualnych, mimo że nie masz na nie ochoty,
- grozi, że zrobi Tobie i Twoim bliskim krzywdę, zabije, zrani

Istnieje ryzyko, że doznajesz przemocy ze strony bliskiej Ci osoby.

Dzięki wsparciu różnych służb i instytucji współdziałających w ramach procedury „Niebieskiej Karty” możesz uzyskać:

- pomoc w zapewnieniu Ci bezpieczeństwa,
- wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji (nie tylko związanej z przemocą, ale również np. w uniezależnieniu się od sprawcy w kwestiach materialnych, zawodowych, mieszkaniowych, jak również pomoc psychologiczną, prawną lub inną jakiej oczekujesz),
- monitoring zmieniającej się sytuacji,
- podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadamiania sprawcy/sprawczynie konsekwencji stosowania przemocy i tego, że różne instytucje będą się interesować jego/jej zachowaniem, działań edukacyjnych, zobowiązania do leczenia

odwykowego, a w określonych przypadkach również np. zakazu kontaktu, zbliżania się, nakaz eksmisji.

NIE TY JESTEŚ ODPOWIEDZIALNY ZA PRZEMOC! WINĘ ZAWSZE PONOSI OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC!

Co powinieneś wiedzieć o procedurze „Niebieskiej Karty”

Jeśli jesteś osobą dorosłą, uczestniczysz w procedurze osobiście.

Jeśli jesteś osobą niepełnoletnią, będzie Cię reprezentował bezpieczny dorosły, czyli osoba która najlepiej Cię ochroni:

- rodzic (jeśli nie krzywdzi i nie ukrywa poczynań krzywdzącego)
- opiekun faktyczny (czyli, ktoś kto się Tobą opiekuje, np. babcia, dziadek lub sąsiad/sąsiadka)
- pedagog przedszkola lub szkoły
- kurator rodzinny wyznaczony przez sąd

W procedurze uczestniczy również osoba podejrzewana o stosowanie przemocy.

Procedurę prowadzą przedstawiciele różnych instytucji tworzący razem Zespół Interdyscyplinarny, którzy mogą utworzyć tzw. Grupę Roboczą, złożoną z przedstawicieli służb, które są najbardziej przydatne w Twojej sytuacji.

Wszystkie osoby udzielające Ci pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty” zobowiązane są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które im przekazujesz.

Przebieg procedury „Niebieskiej Karty”

1. Wszczęcie procedury
2. Opracowanie indywidualnego planu pomocy
3. Oddziaływanie na sprawcę przemocy
4. Realizacja indywidualnego planu pomocy
5. Ewentualne zdarzenia niebezpieczne w trakcie procedury
6. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”

Krok 1. Wszczęcie procedury

Procedura rozpoczyna się od wypełnienia Karty A, karty która zawiera zbiór informacji o Tobie i Twojej sytuacji. Kartę A wypełnić może: policjant, pracownik socjalny, pracownik oświaty, przedstawiciel ochrony zdrowia, członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Karta A zostanie wypełniona, gdy w trakcie wykonywania czynności zawodowych jedna z ww. osób poweźmie podejrzenie, że ma do czynienia z przypadkiem przemocy domowej (będzie świadkiem lub usłyszy wiarygodne informacje na ten temat od kogoś). Każdy, kto wypełni Kartę A, przekazuje ją w terminie 7 dni do przewodniczącego/przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego. Taki zespół funkcjonuje w każdej gminie. Najczęściej ma swoją siedzibę w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Przewodniczący/a Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie do 3 dni przekazuje ją członkom Zespołu, który powołuje Grupę Roboczą. W jej skład wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, które powinny zainteresować się sytuacją rodziny. Najczęściej są to, w zależności od Twoich potrzeb: pracownik socjalny, dzielnicowy, przedstawiciele szkoły do której chodzi dziecko, przedstawiciel gminnej komisji alkoholowej, przedstawiciel ochrony zdrowia czy wreszcie psycholog z poradni lub organizacji zajmującej się pomocą ludziom w sytuacjach kryzysów życiowych.

Kartę B otrzymasz od osoby wypełniającej Kartę A lub najpóźniej na spotkaniu z Grupą Roboczą. Karta B zawiera informacje prawne i praktyczne dla osoby doznającej przemocy domowej.

Krok 2. Opracowanie indywidualnego planu pomocy.

Członkowie Grupy Roboczej (zwykle od 3 do 5 osób) po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w Karcie A, być może także po zebraniu informacji w środowisku domowym, zaproszą Cię na spotkanie. Odbędzie się ono w najbliższym możliwym czasie – zwykle od 7 do 30 dni od zgłoszenia/interwencji. Spotkanie odbędzie się w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego lub którejś z lokalnych instytucji pomocowych. Jeśli masz problemy ze zdrowiem, takie spotkanie może odbyć się w dogodnym dla Ciebie miejscu, np. w Twoim domu. Spotkanie to służyć będzie uzyskaniu dokładniejszych informacji niezbędnych do dobrej oceny sytuacji Twojej rodziny (mieszkaniowej, zdrowotnej, prawnej, materialnej, zawodowej, sytuacji dzieci) oraz zapoznaniu się z Twoimi potrzebami i oczekiwaniami w związku z doświadczaną przemocą. Na tej podstawie zostanie opracowana diagnoza Twojej sytuacji oraz przygotowany specjalnie dla Ciebie indywidualny plan pomocy, który zostanie zapisany w Karcie C.

Krok 3. Oddziaływanie na sprawcę przemocy.

Po spotkaniu z Tobą członkowie Grupy Roboczej wezwą na spotkanie osobę co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc. On/ona także ma prawo wypowiedzieć swoje zdanie i zgłosić swoje potrzeby. Zostaną one w miarę możliwości uwzględnione w planie pracy z rodziną. Celem spotkania jest wezwanie osoby stosującej przemoc do zaprzestania zachowań krzywdzących innych członków rodziny oraz motywowanie jej do pracy nad zmianą zachowań. Dokumentacja tego spotkania zostanie spisana w Karcie D.

Krok 4. Realizacja indywidualnego planu pomocy.

Członkowie Grupy Roboczej będą wspierać Cię w realizacji działań wspólnie zaplanowanych w indywidualnym planie pomocy. Może to obejmować np. pracę socjalną, konsultacje psychologiczne, udział w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy, powiadomienie sądu, objęcia dziecka/dzieci pomocą psychologiczną i pedagogiczną. Członkowie grupy będą monitorować sytuację w Twoim środowisku domowym. Monitoring będzie polegał na okresowych spotkaniach zarówno z Tobą, jak i

osobą stosującą przemoc. Spotkania mogą się odbywać w miejscu zamieszkania lub w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego. Co pewien czas członkowie Grupy Roboczej spotkają się i między sobą wymieniają informacje o bieżącej sytuacji w Twoim środowisku domowym oraz w zależności od Twoich potrzeb zweryfikują początkowy plan pomocy.

Krok 5. Zdarzenia niebezpieczne w trakcie procedury „Niebieskiej Karty”

Jeśli w trakcie procedury incydenty przemocy powtarzają się, wzywaj Policję lub informuj o tym członków Grupy Roboczej. Z interwencji Policji powstanie kolejna Karta A dołączana do dokumentacji procedury. Z informacji przekazanej członkowie Grupy Roboczej powstanie notatka w Karcie C lub osobna notatka służbowa dołączona do dokumentacji.

Krok 6. Zakończenie procedury.

Zakończenie procedury następuje najczęściej z powodu „ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy”. Zwykle następuje to w ciągu kilku miesięcy od rozpoczęcia procedury, ale bywa, że trzeba na to dłuższego czasu. Zwłaszcza wtedy, gdy przemoc trwała latami, a czasami pokoleniami, satysfakcjonujące zmiany nie nastąpią w szybkim tempie.

Jeżeli zachodzi ryzyko wznowienia się przemocy, przedstawiciele instytucji uczestniczących w procedurze mogą nadal pracować z Twoimi bliskimi w ramach swoich ustawowych kompetencji.

Jeśli przemocowe zachowania znowu się pojawiają, nie wahaj się powiadomić służby – procedura rozpocznie się na nowo od wypełnienia Karty A.

Sytuacje wyjątkowe w przebiegu procedury.

Po rozpoznaniu sytuacji pracownicy różnych zaangażowanych instytucji dojdą do wniosku, że w rodzinie nie ma przemocy i zakończą działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” z powodu „braku zasadności podejmowania dalszych działań”. Nie znaczy to, że rodzina nie będzie nadal obserwowana pod kątem sygnałów pogłębiającego się kryzysu.

Jeśli osoby uczestniczące w procedurze zmieniają miejsce zamieszkania, istnieje możliwość, aby Zespół Interdyscyplinarny, który dotychczas prowadził procedurę, powiadomił o podjętych działaniach służby z nowej gminy. Możesz o to wnioskować, jako osoba doznająca przemocy.

Jako osoba doznająca przemocy masz prawo do uzyskania bezpłatnej pomocy ze strony właściwych służb i instytucji. Obejmuje to:

- interwencję kryzysową i wsparcie,
- poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, zawodowe i rodzinne,

- badanie lekarskie w celu ustalenia uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydanie stosownego zaświadczenia lekarskiego,
- bezpieczne schronienie,
- ochronę przed dalszym krzywdzeniem poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz kontaktowania się i zbliżania,
- pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego/chronionego

POMOCNE INFORMACJE

„Niebieska Linia” – poradnia telefoniczna dla osób pokrzywdzonych przemocą i innymi przestępstwami – tel. 22 688 7000

Poradnia telefoniczna „Niebieska Linia” – tel. 801 120 002 (można zgłaszać incydenty przemocy ze strony osób, które mają „zawieszony” wyrok za stosowanie przemocy)

Telefon alarmowy: 112

Policja/Komisariat Policji w Makowie Podhalańskim – 33 877 12 07

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim – 33 877 15 54

Zespół Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej – 33 874 21 01

Prokuratura Rejonowa w Suchej Beskidzkiej – 33 874 24 60

Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej – 33 874 24 40

Adresy internetowe instytucji pomagających w przypadku przemocy domowej:

www.niebieskalinia.pl (zakładka „szukam pomocy”)

www.pokrzywdzeni.gov.pl (zakładka „sieć pomocy”)

www.ms.gov.pl (zakładka „działalność/przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”)

www.mpriips.gov.pl (zakładka „przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”)